

2019-11-14
I2019/02973/TP**Infrastrukturdepartementet**

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att utreda förutsättningar för att minska förseningar i järnvägstrafiken orsakade av järnvägsföretag

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att, i enlighet med vad som anges under rubriken Uppdraget, analysera och redogöra för åtgärder som syftar till att förebygga och minska störningar och förseningar i järnvägstrafiken orsakade av järnvägsföretag och deras framförande av järnvägsfordon.

Vid uppdragets genomförande ska Trafikverket samverka med Transportstyrelsen, järnvägsföretag och andra berörda aktörer.

Uppdraget ska redovisas senast den 21 augusti 2020 till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Uppdraget

Trafikverket ska utreda och redogöra för åtgärder inom ramen för befintliga anslagsramar och gällande regelverk i syfte att kunna avvisa järnvägsfordon från, eller neka järnvägsfordon tillträde till den statliga järnvägsanläggningen eller på annat sätt förebygga och förhindra att järnvägsfordon skadar den statliga järnvägsanläggningen. Vid uppdragets genomförande ska en bred analys genomföras av relevanta regelverk inom järnvägsområdet och hur dessa tillämpas.

Genom införande av EU-direktiven i fjärde järnvägspaketet föreslås delvis nya regler vilket ska beaktas vid uppdragets genomförande.

Exempel på frågeställningar som bör belysas vid uppdragets genomförande är:

- hur järnvägsnätsbeskrivningen kan användas för att ange vad som krävs av järnvägsfordon för att få nyttjas på anläggningen,
- hur det i trafikeringsavtal kan ställas krav på järnvägsfordonens funktionalitet och vad som gäller om sådana krav ej efterlevs,
- hur kvalitetsavgifter tillämpas och utformas i styrande syfte,
- hur infrastrukturregistret kan användas för att beskriva anläggningens beskaffenhet och vilka krav det medför på de järnvägsfordon som trafikerar anläggningen,
- hur det säkerställs att järnvägsfordon och infrastruktur uppfyller de tekniska krav som ställs på dem i tekniska specifikationer för driftskompatibilitet (TSD) och nationella regler,
- hur underhållsansvariga enheter säkerställer att järnvägsfordon är i ett säkert skick för den anläggning fordonen avses att framföras på, samt
- om tillsyn och regelefterföljd sker i erforderlig omfattning.

Uppdraget bygger på en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har höga ambitioner när det gäller den svenska järnvägen och vill skapa förutsättningar för att öka resandet. Regeringen har fattat beslut om en nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029. Den innebär en satsning på totalt 700 miljarder kronor på Sveriges infrastruktur. Det kommer skapa förutsättningar för omfattande nyinvesteringar men också en rekordstor ökning av järnvägsunderhållet.

Till följd av de höjda anslagen till järnvägsunderhåll i den nationella planen kommer antalet reinvesteringar i den statliga järnvägsanläggningen att öka. Det förväntas medföra att järnvägsanläggningen blir robustare och att andelen tågstörande fel i infrastrukturen minskar. Regeringen anser att det är viktigt att arbeten i järnvägsanläggningen planeras och genomförs med lång framförhållning och i samverkan med tågoperatörer så att störningar för tågtrafiken minimeras och att det finns tillgång till erforderlig och korrekt trafikinformation. Regeringen har därför uppdragit åt Trafikverket att upprätta en långsiktig underhållsplan (I2019/02972/TP). För att uppnå en ökad punktlighet behöver även andelen störningar orsakade av järnvägsföretag och järnvägsfordon minska. Regeringen anser därför att det finns behov av att utreda förutsättningarna för att kunna vidta åtgärder för att minska dessa typer av störningar.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Mats Bellinder

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Miljödepartementet/ME

Infrastrukturdepartementet/TM och US